

Η Αισθητική της Φωτογραφίας – Το Χρώμα

Δαμιανός Μωραΐτης

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Η παρουσίαση δημιουργήθηκε για τις ανάγκες των σεμιναρίων της Ομάδας Φωτογραφίας της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Λεβαδείας.

Η προκατάληψη που πολλοί φωτογράφοι έχουν απέναντι στην έγχρωμη φωτογραφία, βρίσκεται στο ότι δεν σκέπτονται το χρώμα σαν φόρμα.

Γιατί μπορείς να πεις πράγματα με το χρώμα που δεν μπορούν να ειπωθούν στο μαυρόασπρο.

Αυτοί που πιστεύουν ότι η έγχρωμη φωτογραφία θα αντικαταστήσει την μαυρόασπρη, λένε ανοησίες.

Οι δυο τους δεν συναγωνίζονται η μια την άλλη.

Είναι διαφορετικά μέσα που οδηγούν σε διαφορετικά τέρματα».

Edward Weston

Στη φωτογραφία η δύναμη, μα ταυτόχρονα και η αδυναμία του χρώματος βρίσκεται στο γεγονός πως «οι πολύχρωμοι κόσμοι», που δημιουργούμε φωτογραφίζοντας, είναι πραγματικοί, και συγχρόνως λαμπροί και πρόσχαροι, υπονοούν εύκολα την ατμόσφαιρα και δημιουργούν στο θεατή την ψευδαίσθηση πως έχει άμεση σχέση με τον πραγματικό κόσμο και τις καιρικές του συνθήκες που επικρατούν και επομένως ξεχνάει πως βλέπει απλώς μια εικόνα.

Υπάρχει ένας τεράστιος όγκος ερευνών, σχετικά με την επίδραση του χρώματος στα ανθρώπινα όντα και μάλιστα σε κάποια από αυτές τις έρευνες υπάρχει ο υπαινιγμός ότι άνδρες και γυναίκες ανταποκρίνονται διαφορετικά στα χρώματα.

Το χρώμα μας επηρεάζει συναισθηματικά και διαφορετικά χρώματα διεγείρουν διαφορετικά συναισθήματα.

Εν συντομία, το χρώμα έχει την ικανότητα να επηρεάζει το ανθρώπινο νευρικό σύστημα.

Η ορολογία του χρώματος περιλαμβάνει:

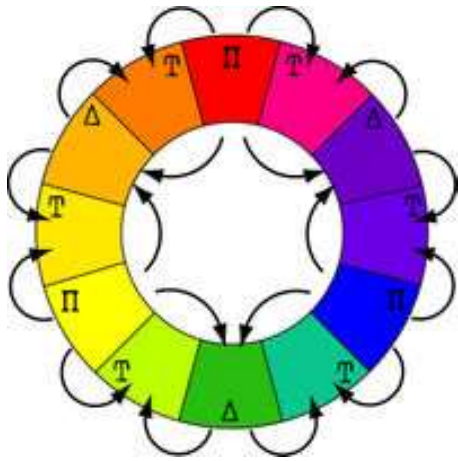
1^{ον} Τη χροιά: αναφέρεται στα ονόματα των κυρίων χρωμάτων, κόκκινο, πράσινο και μπλε.

2^{ον} Την τιμή: τα φωτεινά και τα σκιερά του χρώματος – η ποσότητα λευκού ή μαύρου που υπάρχει σε ένα χρώμα.

3^{ον} Την ένταση: η καθαρότητα ή ο κορεσμός του χρώματος.

4^{ον} Το μονοχρωματικό «χρώμα»: χρήση ενός χρώματος, όπου αλλάζει μόνο η τιμή του.

Χρωματικός κύκλος του Ίττεν

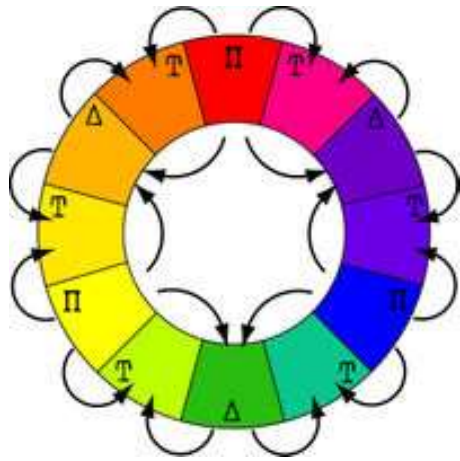

Π = πρωτεύον χρώμα, τα πρωτεύοντα χρώματα είναι το **κόκκινο, το κίτρινο και το μπλε**. Τα χρώματα αυτά **δεν μπορούν να δημιουργηθούν από τη μίξη άλλων χρωμάτων**. Αντίθετα, όλα τα υπόλοιπα χρώματα τα δευτερεύοντα και τα ενδιάμεσα δημιουργούνται από τη μίξη των τριών αυτών χρωμάτων.

Δ = δευτερεύον χρώμα, τα δευτερεύοντα χρώματα δημιουργούνται από τη **μίξη δύο πρωτευόντων χρωμάτων**. Το κάθε δευτερεύον χρώμα παράγεται από τα δύο πρωτεύοντα χρώματα που βρίσκονται αριστερά και δεξιά του πάνω στον χρωματικό κύκλο. Έτσι, η μίξη του κόκκινου και του κίτρινου δίνει το πορτοκαλί, αντίστοιχα η μίξη του κίτρινου και του μπλε δίνει το πράσινο και τέλος η μίξη του μπλε και του κόκκινου δίνει το βιολέ.

Τ = τριτογενές ή ενδιάμεσο χρώμα, τα τριτογενή ή ενδιάμεσα χρώματα παράγονται από τη μίξη ενός πρωτεύοντος χρώματος με το επόμενο ή προηγούμενο δευτερεύων χρώμα. Μερικά παραδείγματα ενδιάμεσων χρωμάτων είναι: Αν στο βιολέ προστεθεί κόκκινο τότε παράγεται ένα έντονο βιολέ που κοκκινίζει, ενώ αν στο πράσινο προστεθεί κίτρινο τότε παράγεται ένα ανοιχτό πράσινο που περισσότερο κιτρινίζει.

Ανάλογα χρώματα

Χρωματικός κύκλος

Τα ανάλογα χρώματα που είναι τα γειτονικά μεταξύ τους χρώματα στο χρωματικό κύκλο, όπως το κίτρινο και το πράσινο. Τα ανάλογα χρώματα «ταιριάζουν μεταξύ τους» στο χρωματικό κύκλο και αναφέρονται σαν αρμονικά. Χρησιμοποιούνται συχνά στην σύνθεση και έχουν ένα απαλό αποτέλεσμα.

Συμπληρωματικά χρώματα:

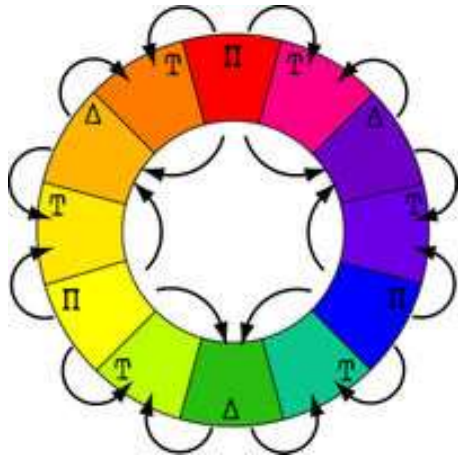
Χρώματα αντίθετα το ένα του άλλου στο χρωματικό κύκλο, π.χ. μπλε και κίτρινο, αντιπροσωπεύουν χρώματα τοποθετημένα αντίθετα στο χρωματικό κύκλο. Τα συμπληρωματικά χρώματα παρουσιάζουν μεγαλύτερη αντίθεση, όταν τοποθετηθούν γειτονικά το ένα στο άλλο, για παράδειγμα το κίτρινο παρουσιάζει μεγαλύτερη ένταση, πλάι στο μπλε ή στο ιώδες.

Τα θερμά χρώματα είναι: το κόκκινο, το κίτρινο και το πορτοκαλί, που τα συσχετίζουμε με το αίμα, τον ήλιο και τη φωτιά.

Τα ψυχρά χρώματα είναι: το ιώδες, το μπλε και το πράσινο, λόγω του συσχετισμού τους με το χιόνι και τον πάγο και την υγρασία.

Ζεστά και Ψυχρά

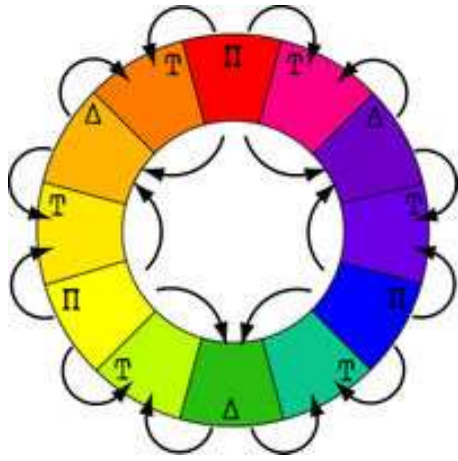

Τα χρώματα ονομάζονται **ζεστά** ή **ψυχρά** λόγω του συσχετισμού τους με διάφορα στοιχεία γύρω μας. Το κόκκινο, το κίτρινο και το πορτοκαλί θεωρούνται ζεστά χρώματα ενώ το μπλε, το πράσινο και το ιώδες θεωρούνται ψυχρά χρώματα. Αυτές οι αντιθέσεις είναι σχετικές αφού το κιτρινοπράσινο είναι ψυχρό δίπλα στο κόκκινο, το πορτοκαλί ή το κίτρινο, αλλά θα θεωρούνταν ζεστό δίπλα στο μπλε.

Οι φωτογράφοι μπορούν να τοποθετούν διαφορετικά χρώματα σε μια εικόνα, για να μεγιστοποιήσουν την αντίθεση μεταξύ αυτών και επίσης να δώσουν προοπτική. Όσον αφορά την αντίληψη του παρατηρητή, τα ψυχρά χρώματα τείνουν να υποχωρούν (να ξεθωριάζουν) σε μεγάλη απόσταση ενώ τα ζεστά χρώματα εμφανίζονται εντονότερα.

Ψυχολογία Χρωμάτων

Κίτρινο: φωτεινότητα, ζέστη, ζωντάνια, ενεργητικότητα.

Κόκκινο: φωτιά, αγάπη, ενέργεια, κίνδυνος, θυμός, οργή, ζεστασιά, πάθος.

Μπλε: αυτοπεποίθηση, ικανοποίηση, γαλήνη, ηρεμία, καθαριότητα, ελπίδα.

Πορτοκαλί: χαρά, ζωντάνια, διασκέδαση, θάρρος, αισιοδοξία.

Πράσινο: ανάπτυξη, φρεσκάδα, ασφάλεια, επιμονή, φυσιολατρία.

Βιολέ: δύναμη, πολυτέλεια, ανεξαρτησία, δημιουργικότητα, μαγεία.

Ροζ: θηλυκότητα, τρυφερότητα, παιδικότητα, αθωότητα.

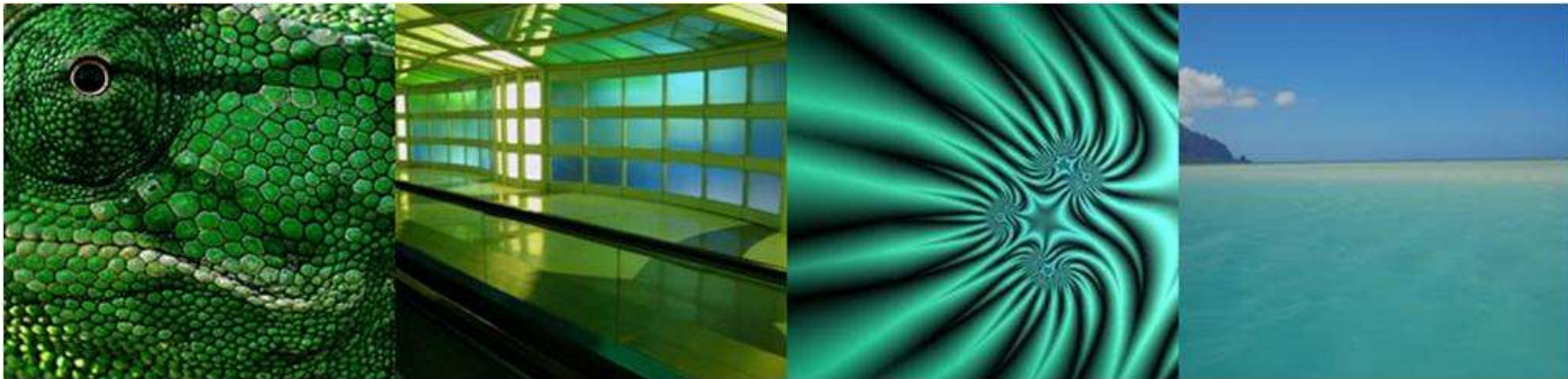
Καφέ: γήινο, σταθερότητα, υπευθυνότητα, πίστη αφοσίωση.

Γκρι: ουδετερότητα, νηφαλιότητα, σκεπτικό, αντικειμενικότητα.

Λευκό: φως, καθαρότητα, καθαριότητα, ευκολία, τελειότητα.

Μαύρο: κομψότητα, σταθερότητα, σοβαρότητα, απόρριψη, απαισιοδοξία.

Ψυχρά χρώματα

Θερμά χρώματα

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ